Lietas arhīva Nr. K69-0733-21/20
ECLI:LV:KURT:2021:0913.11360016221.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Saldū 2021.gada 13.septembrī

Kurzemes rajona tiesa,
tiesnese Selga Lapejeva rakstveida procesā izskatīja paātrinātā procesa kārtībā saņemto krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] Apsūdzētais/pers. A/ izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas –

2021.gada 26.jūlijā ap plkst.12.03 /pers. A/, būdams persona, kurai ar spēkā stājušos Kurzemes rajona tiesas 2021.gada 17.marta spriedumu noteikts izciešamais sods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz vienu gadu trīs mēnešiem astoņām dienām, ignorējot norādīto tiesas nolēmumu, kas aizliedz vadīt transportlīdzekļus, vadīja automobili TL marka/, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, Nosaukums A/- Liepāja 99.kilometrā. Tādējādi /pers. A/izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

Ar šādu rīcību apsūdzētais /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu.

Motīvu daļa

[2] Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta 1.[1]daļa nosaka, ka krimināllietas, kas nodotas tiesai bez pierādījumu pārbaudes, pirmās instances tiesā var izskatīt rakstveida procesā, ja pret to neiebilst prokurors, apsūdzētais, aizstāvis vai cietušais.

Ar Kurzemes rajona tiesas 2021.gada 27.jūlija lēmumu nolemts krimināllietu iztiesāt rakstveida procesā, informējot procesa dalībniekus par viņu tiesībām rakstveida procesā un izskaidrojot viņiem pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas. No procesā iesaistītajām personām iebildumi nav saņemti, noraidījums tiesnesei nav pieteikts.

Ņemot vērā šos apstākļus, tiesa atzīst, ka lieta ir izskatāma rakstveida procesā.

[3] 2021.gada 29.jūlijā tiesā saņemts prokurores Revitas Freibergas rakstveida viedoklis kriminālprocesā Nr.1numurs/1 par piemērojamo sodu /pers. A/. Pie soda veida noteikšanas prokurore lūdz tiesu ņemt vērā, ka, lai gan /pers. A/ izdarījis mazāk smagu noziegumu, taču iepriekš sodīts par analogu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarījis neizciesta papildsoda laikā un salīdzinoši īsā laika periodā, tādēļ uzskata, ka /pers. A/ sodāms ar īslaicīgu brīvības atņemšanu. Alternatīvie soda veidi, prokurores ieskatā, nav panākuši soda mērķi, apsūdzētais nav izdarījis secinājumus, nav labojies un neizciesta papildsoda laikā turpina izdarīt jaunus likumpārkāpumus.

Nosakot soda mēru, prokurore lūdz tiesu ņemt vērā, ka saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu /pers. A/ atbildību mīkstina vaļsirdīga savas vainas atzīšana, saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu /pers. A/ atbildību pastiprina apstāklis, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, jo izdarīts laikā, kad nav dzēstas iepriekšējās sodāmības par citas kategorijas noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu.

[3.1] Prokurore lūdz tiesu atzīt /pers. A/ par vainīgu noziedzīga nodarījuma, par ko kriminālprocesā numurs/celta apsūdzība, izdarīšanā un pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas sodīt viņu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz vienu mēnesi. Piemērojot Krimināllikuma 51.panta pirmo un otro daļu, sodam pievienot neizciesto papildsodu, kura izciešamā daļa noteikta ar 2021.gada 30.martā spēkā stājušos Kurzemes rajona tiesas 2021.gada 17.marta spriedumu krimināllietā numurs/. Galīgo sodu /pers. A/ lūdz noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz vienu mēnesi un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu, kas nav izciesta līdz 2021.gada 13.septembrim (9 mēneši 11 dienas), nosakot, ka papildsoda izciešana sākama skaitīt no 2021.gada 13.septembra (*lietas 40.lapa*).

[4] Apsūdzētais/pers. A/ viedokli par piemērojamo soda veidu un mēru nav iesniedzis. Pirmstiesas procesā apsūdzētais savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā atzina pilnībā, piekrita lietas izskatīšanai tiesā bez pierādījumu pārbaudes rakstveida procesā, norādīja, ka lietas iztiesāšanā aizstāvi nodrošinās pats, par ko tiesai paziņos (*lietas 34.lapa*). Apsūdzētais nav paziņojis tiesai par vienošanos ar advokātu, nav lūdzis arī nodrošināt viņam aizstāvi, kā arī nav paziņojis, ka būtu mainījis savu viedokli par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu un par lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

[5] Iepazinusies ar lietas materiāliem, tiesa atzīst, ka nav šaubu par apsūdzētā /pers. A/ vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un viņa darbības pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas. Ņemot vērā minēto un ievērojot kriminālprocesā iesaistīto personu viedokļus, tiesa uzskata, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu lieta izskatāma, neveicot pierādījumu pārbaudi.

Tā kā lieta tiek izskatīta, neizdarot pierādījumu pārbaudi, tad, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527.panta trešās daļas nosacījumiem, pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

[6] Atzīstot apsūdzētā /pers. A/ vainu par pierādītu, nodarījuma kvalifikāciju, kā tas norādīts apsūdzībā un spriedumā, par atbilstošu Krimināllikuma normām, tiesa secina, ka apsūdzētais ir sodāms.

[7] Nosakot apsūdzētajam soda veidu un mēru, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 35. un 46.pantu ņem vērā likumā definēto krimināsoda mērķi – sabiedrības drošības aizsargāšanu, taisnīguma atjaunošanu, vainīgās personas sodīšanu, sodītās personas resocializēšanu, citu personu likumpaklausības veicināšanu un atturēšanu no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Kā arī ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību ietekmējošos apstākļus, kā arī pārējos apstākļus, kuriem ir nozīme taisnīga soda noteikšanā, tiesu praksi un atziņas. Arī Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces 2008.gada 1.jūlija lēmumā "Par vienveidīgu tiesību normu piemērošanu soda noteikšanā" izteiktās rekomendācijas vienveidīgai tiesību normu piemērošanai soda noteikšanā, kur rekomendāciju 1.punktā teikts, ka tiesai jāizvēlas tāds soda veids un mērs, kas maksimāli sekmētu krimināsoda mērķu sasniegšanu. Tiesām jāizvērtē, kā konkrētās krimināltiesiskās represijas piemērošana sekmēs taisnīguma atjaunošanu, noziedzīgā nodarījuma recidīva novēršanu, aizsargās sabiedrisko drošību, atturēs citas personas no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas un sekmēs notiesātās personas resocializāciju (*Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un*

Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces 2008.gada 1.jūlija lēmuma "Par vienveidīgu tiesību normu piemērošanu soda noteikšanā" 1.punkts, http://www.at.gov.lv/lv/judikatura/tiesnesu-kopsapulcu-lemumi/kriminallietu-departaments).

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētā /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst vaļsirdīgu atzīšanos.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētais /pers. A/ ir izdarījis mazāk smagu noziegumu, ar kuru tiek apdraudētas jurisdikcijas intereses tiesas sprieduma izpildē.

[7.1] Novērtējot apsūdzētā /pers. A/ personību, pie soda noteikšanas tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi bija astoņas reizes sodīts, pēdējās reizes:

- ar Saldus rajona tiesas 2016.gada 6.decembra spriedumu pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas sodīts ar piespiedu darbu uz 180 stundām. Ar Saldus rajona tiesas 2017.gada 8.maija lēmumu ar Saldus rajona tiesas 2016.gada 6.decembra spriedumu piespriestais un neizciestais sods aizstāts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 20 dienām;
- ar Saldus rajona tiesas 2017.gada 6.oktobra spriedumu pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas sodīts ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem, saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, pilnībā pievienojot pēc Saldus rajona tiesas 2016.gada 6.decembra sprieduma ar Saldus rajona tiesas 2017.gada 8.maija lēmumu aizstāto sodu, galīgais sods noteikts brīvības atņemšana uz 4 mēnešiem 20 dienām;
- ar Tukuma rajona tiesas 2017.gada 28.novembra spriedumu pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas un 185.panta pirmās daļas sodīts ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem, atbrīvots pēc soda izciešanas 2017.gada 26.decembrī;
- ar Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 27.maija spriedumu pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sodīts ar piespiedu darbu uz 150 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 3 gadiem;
- ar Kurzemes rajona tiesas 2020.gada 3.jūlija spriedumu pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas sodīts ar piespiedu darbu uz 120 stundām, saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu, pilnībā pievienojot pēc Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 27.maija sprieduma neizciesto papildsodu, galīgais sods noteikts piespiedu darbs uz 120 stundām un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 1 gadu 11 mēnešiem 7 dienām;
- ar Kurzemes rajona tiesas 2020.gada 16.septembra spriedumu pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas sodīts ar piespiedu darbu uz 200 stundām, saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu, daļēji pievienojot pēc Kurzemes rajona tiesas 2020.gada 3.jūlija sprieduma neizciesto pamatsodu un pilnībā pievienojot neizciesto papildsodu, galīgais sods noteikts piespiedu darbs uz 250 stundām un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 1 gadu 8 mēnešiem 24 dienām;
- ar Kurzemes rajona tiesas 2021.gada 17.marta spriedumu pēc Krimināllikuma 20.panta ceturtās daļas un 175.panta trešās daļas sodīts ar piespiedu darbu uz 100 stundām, saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, daļēji pievienojot ar Kurzemes rajona tiesas 2020.gada 16.septembra spriedumu noteikto sodu, galīgais sods noteikts piespiedu darbs uz 300 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 1 gadu 8 mēnešiem 24 dienām (*lietas 6.-22., 27.-29.lapa un informācija pārbaudīta Tiesu informācijas sistēmā*).

Tāpat iepriekš apsūdzētais ir saukts pie administratīvās atbildības, piespriestos naudas sodus nav samaksājis (*lietas 26.-27.lapa un informācija pārbaudīta Tiesu informācijas sistēmā*). Kā redzams no lietas materiāliem, apsūdzētajam ir pastāvīga dzīvesvieta un pēc apsūdzēta sniegtās informācijas ir arī darbavieta.

[7.1.1] Nosakot sodu apsūdzētajam /pers. A/, tiesa ņem vērā arī izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, apsūdzētā attieksmi pret jurisdikciju, izvairoties no tiesas spriedumā noteiktā soda izpildes. Apsūdzētais ar savu rīcību ir apdraudējis sabiedrisko drošību transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas jomā, vadot transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām.

Tāpat tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais /pers. A/ savu vainu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā atzina, apsūdzētā personību, iepriekš vairākas reizes sodīts, arī par analogu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, jaunais noziedzīgais nodarījums izdarīts neilgā laika posmā pēc notiesājoša sprieduma stāšanās spēkā, nedzēstas sodāmības un neizciesta papildsoda laikā, kas nepārprotami liecina par apsūdzētā nihilistisko attieksmi pret likuma prasībām, tostarp, ar tiesas spriedumu noteiktā ievērošanu. Apsūdzētais vairākkārt atradies soda izciešanas vietās, ir bijis piemērots arī alternatīvais sods – piespiedu darbs –, taču /pers. A/ atbilstošus secinājumus par likumpārkāpumu nepieļaujamību nav izdarījis.

[7.1.2] Izvērtējusi visu minēto, tiesa secina, ka apsūdzētā /pers. A/ rīcība norāda uz to, ka viņš nav mainījis savu attieksmi pret sabiedrību, nav spējis pierādīt, ka vēlas laboties un dzīvot likumpaklausīgu dzīvi. Tiesa uzskata, ka apsūdzētais savas personiskās intereses izvirza augstāk par citu cilvēku interesēm un tiesībām, nespēj pienācīgi pakļaut sevi paškontrolei, disciplinēt sevi un turpina izdarīt noziedzīgus nodarījumus.

Minētais ne tikai pastiprina soda bardzību, bet arī raksturo negatīvi /pers. A/, jo liecina, ka iepriekš piemērotais sods nav sasniedzis tam noteikto mērķi – aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas.

Ievērojot Krimināllikuma 35.pantā ietvertos soda mērķus, tiesa uzskata, ka /pers. A/ piespriežamajam sodam jābūt ne tikai individuālam, samērīgam un atbilstošam radītajam apdraudējumam un kaitējumam, sabiedrības drošības intereses respektējošam, bet arī vainīgās personas sociālo adaptāciju un resocializāciju veicinošam un sabiedrības likumpaklausīgu uzvedību ietekmējošam. Līdz ar ko tiesa atzīst, ka nolūkā atturēt apsūdzēto /pers. A/ no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, viņam piemērojams Krimināllikuma 312.panta otrās daļas sankcijā paredzētais sods īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā. Tiesa gūst pārliecību, ka šāds soda veids veicinās notiesātā izpratni par viņa prettiesisko darbību, motivēs viņu pozitīvām pārmaiņām un nostiprinās sociāli atbalstāmas vērtības un nodarbes, mērķtiecīgus centienus risināt savas problēmas.

Šādu soda veidu akceptējusi arī prokurore, paužot to tiesai savā rakstveida viedoklī. Vieglāka soda piemērošana tiesas ieskatā konkrētajā gadījumā nav iespējama, jo tādējādi netiks sasniegts likumā noteiktais soda piemērošanas mērķis.

[7.2] Ņemot vērā konstatēto apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli un atbildību pastiprinošo apstākli, ievērojot Augstākās tiesas pausto atziņu, ka pēc Krimināllikuma jēgas atbildību pastiprinošu apstākļu esamība jau pati par sevi liedz iespēju tiesai noteikt panta sankcijā paredzēto minimālo sodu (*sk. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2006.gada 8.februāra lēmumu lietā Nr. SKK01-74/06*), *tiesa uzskata, ka* apsūdzētajam sodu nav iespējams noteikt likumā paredzētajā minimālajā apmērā, bet sods nav nosakāms arī maksimālajā apmērā.

[7.3] Tāpat bez ievērības tiesa neatstāj to, ka apsūdzētais ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu.

[7.4] Pie galīgā soda noteikšanas apsūdzētajam /pers. A/ jāņem vērā ar Kurzemes rajona tiesas 2021.gada 17.marta spriedumu krimināllietā numurs/ noteiktais neizciestais papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana –, kas uz sprieduma pasludināšanas dienu ir 9 mēneši 11 dienas, kas saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu pieskaitāms pilnībā. Transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas termiņš skaitāms no 2021.gada 13.septembra.

[8] Apsūdzētajam/pers. A/ kriminālprocesā drošības līdzeklis nav piemērots, kā arī tiesa lietā nekonstatēja apstākļus, kas būtu par pamatu drošības

līdzekļa piemērošanai.

[9] Rīcība ar dokumentiem izlemjama saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.panta nosacījumiem – CD-R disks ar videoierakstu – pēc sprieduma stāšanās spēkā glabājams kopā ar krimināllietu.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 528., 529., 530.pantu un Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta 1.[1]daļā noteikto, tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā, un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu šim sodam pilnībā pievienot pēc Kurzemes rajona tiesas 2021.gada 17.marta sprieduma krimināllietā numurs/ noteikto neizciesto papildsodu un pēc spriedumu kopības galīgo sodu /pers. A/ noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz 9 (deviņiem) mēnešiem 11 (vienpadsmit) dienām.

Transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas termiņu skaitīt no 2021.gada 13.septembra.

Drošības līdzekli /pers. A/ nepiemērot.

Sprieduma izpildi uzdot Ieslodzījuma vietu pārvaldei un soda izciešanu skaitīt no /pers. A/ faktiskās aizturēšanas brīža.

Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 15.panta otro daļu uzlikt par pienākumu /pers. A/ ierasties īslaicīgas brīvības atņemšanas soda izciešanai Ieslodzījuma vietu pārvaldes norādītajā laikā un vietā.

Dokumentu – CD-R disku ar videoierakstu – pēc sprieduma stāšanās spēkā glabāt kopā ar krimināllietu.

Spriedumu daļā par sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā 10 (desmit) dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības diena 2021.gada 7.oktobris.

Tiesnese S.Lapejeva